

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

9.2.2011

B7-0114/2011

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
съгласно член 110, параграф 2 от Правилника за дейността
относно повишаването на цените на храните

Hannes Swoboda, Stéphane Le Foll, Luis Manuel Capoulas Santos, Paolo De Castro, Luís Paulo Alves, Daciana Octavia Sârbu, Kader Arif, Kriton Arsenis, Ricardo Cortés Lastra, Udo Bullmann, Leonardo Domenici, Robert Goebbels
от името на групата S&D

RE\856819BG.doc

PE459.646v01-00

BG

Единство в многообразието

BG

Резолюция на Европейския парламент относно повишаването на цените на храните

Европейският парламент,

- като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2011 г. относно признаване на селското стопанство за сектор от стратегическо значение за продоволствената сигурност,
 - като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2010 г. относно бъдещето на Общата селскостопанска политика след 2013 г.,
 - като взе предвид своята резолюция от 24 февруари 2009 г., относно цените на хранителните стоки в Европа,
 - като взе предвид своята резолюция от 13 януари 2009 г. относно Общата селскостопанска политика и глобално осигуряване на прехраната,
 - като взе предвид своята резолюция от 22 май 2008 г. относно повишаването на цените на хранителните продукти в ЕС и в развиващите се страни,
 - като взе предвид член 110, параграф 2 от своя правилник
- А. като има предвид, че неотдавнашната нестабилност на цените на храните и основните стоки породи дълбока загриженост относно функционирането на предлагането на храни в европейски и световен мащаб, и като има предвид, че повишаването на цените на храните засегна най-сериозно най-уязвимите групи от населението, както в развитите, така и в развиващите се страни; като има предвид, че високите цени на храните тласкат милиони хора към несигурност по отношение на осигуряването на прехраната, влошават положението на много хора, които вече са се сблъскали с недостиг на храна и застрашават дългосрочната продоволствена сигурност в световен мащаб,
- Б. като има предвид, че на неотдавнашна среща на Комитета по световна продоволствена сигурност в рамките на ФАО, ЕС подчерта проблема с крайната нестабилност на цените и че от новата експертна група на високо равнище беше поискано да докладва относно причините за колебанията на цените и свързаните с това мерки,
- В. като има предвид, че климатични събития и други причини могат да водят до протекционистки политики от страна на държавите, както например стана ясно от неотдавнашните забрани върху експорта на пшеница, наложени от Русия и Украйна, които, взети заедно, допринасят за около 30% от световния износ на пшеница,
- Г. като има предвид, че световното производство на храни може да бъде сериозно застрашено от редица фактори, включително въздействието на вредители и болести,

наличието на природни ресурси и природните бедствия, както стана видно през 2010 г. поради продължителната суша и пожарите в Русия и повсеместните наводнения в Пакистан и също така наскоро в Австралия,

- Д. като има предвид, че изменението на климата ще доведе до по-чести случаи на подобни природни бедствия, като в резултат на това продоволствената сигурност ще бъде подкопана,
- Е. като има предвид, че според ФАО очакваното нарастване на световното население от 7 до 9.1 милиарда ще изисква увеличение от 70% на продоволственото снабдяване до 2050 г.,
- Ж. като има предвид, че продоволствената сигурност означава не само наличие на хранителни запаси, но според ФАО включва и правото на прехрана и достъп до здравословно хранене за всички; като има предвид, че като става все по-конкурентоспособна, Европа може да допринесе за световната продоволствена сигурност,
- З. като има предвид, че продоволствената сигурност е основна тема за Европа и изисква съгласуваност и координация между различните секторни политики на равнище ЕС, а именно общата селскостопанска политика, енергийната политика, програмите за изследвания, развитие и търговска политика, и финансовото регулиране,
- И. като има предвид, че след Закона за модернизация на фючърсите върху борсово търгувани стоки от 2000 г., с който беше въведена дерегулация на търговията със стоки в САЩ, и навлизането на институционални инвеститори в пазара на стоки, се забелязва засилване на колебанията цените на пазарите на храни и селскостопанска продукция,
 - 1. подчертава, че силният и устойчив селскостопански сектор в Европейския съюз и процъфтяващата и устойчива селска среда, гарантирани от силна ОСП, са най-важните предпоставки за посрещане на предизвикателството, свързано с продоволствената сигурност;
 - 2. потвърждава, че ЕС установява най-високите стандарти за селскостопанско и хранително производство в света със силен акцент върху безопасността и качеството на храните и върху екологичната устойчивост на селското стопанство;
 - 3. потвърждава, че правото на продоволствена сигурност е основно и фундаментално право на човека и се постига, когато всички хора по всяко време разполагат с физически и икономически достъп до подходяща, безопасна (от здравна гледна точка) и питателна храна, за да задоволят своите хранителни нужди и предпочитания за активен и здравословен начин на живот;
 - 4. потвърждава, че е задължение на ЕС да изхранва своите жители и че продължаващата селскостопанска дейност в ЕС е ключова в това отношение; обръща внимание на намаляващите доходи от земеделско стопанство в ЕС, предизвикани от нарастващите производствени разходи и нестабилност на цените,

които се отразяват отрицателно върху способността на селскостопанските производители да поддържат производството; подчертава високите разходи, които европейските земеделски стопани трябва да понесат, за да постигнат най-високи стандарти на безопасност на храните, опазване на околната среда, хуманно отношение към животните и трудови стандарти в света; подчертава, че земеделските стопани трябва да бъдат компенсирани за тези допълнителни разходи и за предоставяне на обществени блага на обществото;

5. подчертава, че бедните хора в развиващите се страни са най-много изложени на отрицателното въздействие на нестабилността на цените и на продоволствена криза; във връзка с това призовава всички държави-членки да удвоят своите ангажименти по отношение на ЦХР 1 (намаляване наполовина на броя на гладуващите до 2015 г.), преди всичко чрез значителното увеличаване на дела на Официалната помощ за развитие (ОСР), предназначена за селското стопанство;
6. признава, че гарантирането на адекватно продоволствено снабдяване е съществен елемент от продоволствената сигурност, но също признава, че достъпът до прехрана и достъпността на цените на храните изискват да се обърне внимание на осигуряването на подходящ стандарт на живот, особено за хората с недостатъчни икономически ресурси, които често са деца, възрастни хора, мигранти, бежанци и безработни лица;
7. подчертава, че изменението на климата и тежките метеорологични явления, които причиняват суши и наводнения, могат да намалят природните ресурси и добива на селскостопанска продукция; призовава Комисията да следи отблизо прилагането в държавите-членки на законодателството, свързано с изменението на климата, и да обмисли по-нататъшни мерки с оглед приспособяването към тези нови предизвикателства; подчертава необходимостта държавите-членки да засилят приспособяването на селското и горско стопанство към промените на климата чрез използване на съществуващите финансови инструменти; подчертава, че мерките за приспособяване следва да имат за цел повишаване на устойчивостта както от екологична, така и от икономическа гледна точка; настоятелно призовава държавите-членки да въведат подходящи мерки за предотвратяване и управление на риска с цел ограничаване на отрицателните последици от природни бедствия за селскостопанското производство;
8. отново потвърждава необходимостта от сътрудничество във връзка с изменението на климата между ЕС и развиващите се страни, по-специално необходимостта от трансфер на технологии и изграждане на капацитет; подчертава, че действията за борба срещу изменението на климата трябва да бъдат включени във всички съответни политики на ЕС, в това число сътрудничеството за развитие;
9. счита, че вниманието следва да се насочи към подкрепата и увеличаването на устойчивостта на биологичните, дребномащабни селскостопански системи за целите на местното и регионалното потребление, които представляват най-ефективният и екологично устойчив начин за използване на земята;
10. признава, че либерализирането на търговията със селскостопански хранителни продукти и основни селскостопански стоки е изправило дребните земеделски

стопани, особено в развиващите се страни, пред много нови предизвикателства; счита, че за да се гарантира продоволствената сигурност, всички правила и споразумения в областта на международната търговия следва да отчитат въздействието върху селското стопанство и достъпа до храна;

11. подчертава, че олигополът при производството и продажбата на семена има опустошително въздействие върху устойчивостта на дребномащабното земеделие, тъй като засилва зависимостта от ограничен брой корпорации при закупуването на семена и специализирани торове;
12. счита, че е необходимо факторите, допринасящи за увеличението на цените на селскостопанските суровини, да се разгледат по интегриран и всеобхватен начин; подчертава необходимостта от интегриран политически отговор и всеобхватна стратегия за решаване на проблема с увеличението на цените на селскостопанските суровини, която да обхваща селскостопанската производителност, устойчивото развитие, безопасността на храните, търговията, технологичните развития, енергетиката;
13. счита, че понастоящем финансовите и селскостопанските пазари са взаимосвързани от всякога; счита, че един европейски отговор сам по себе си вече не е достатъчен и че Европа следва да действа съвместно с трети страни и международни организации по проблемите, свързани с колебанията на цените и продоволствената сигурност; поради това е спешно необходимо да се увеличи прозрачността и да се определят минимални прагове за операторите, допуснати до търговия на пазарите на основни стоки;
14. настоятелно приканва Г-20 да координира на международно равнище създаването на превантивни механизми срещу прекомерните колебания на цените и да работи за регулиране, което да има конкретно за цел овладяването на продоволствени кризи и кризи в областта на селското стопанство; призовава Г-20 да гарантира сближаването на регулирането в секторите на храните и селскостопанските стоки, като включи държавите, които не участват в Г-20;
15. призовава Комисията да включи подходящи предложения при предстоящото преразглеждане на Директивата за пазара на финансови инструменти и Директивата относно пазарната злоупотреба, за да се разгледат бъдещите безпокойство въпроси във връзка с пазарите на храни и селскостопански стоки;
16. във връзка с това подкрепя провеждането на преразглеждане на съществуващото законодателство относно финансовите инструменти, което следва да осигури по-прозрачна търговия и минимални прагове за операторите, допуснати до търговия на тези пазари; припомня, че финансовите инструменти следва да служат на икономиката и да подпомагат селскостопанското производство при преодоляването на кризи и климатични явления; в същото време следва да не се допуска спекулации да застрашават иначе ефективни земеделски стопанства;
17. подчертава, че пазарите на храни и селскостопански стоки следва да са достъпни само за търговски дейности, които използват деривативи за хеджиране срещу непредвидими събития, и да са ограничени до професионални търговци и брокери,

които нямат търговски интереси на тези пазари;

18. отбелязва, че индексът на цените на първичните селскостопански стоки на финансовите пазари никога не е бил толкова нестабилен; цените на хранителните стоки са се повишили значително през 2010 г.; както се посочва в месечния бюлетин на Европейската централна банка (ЕЦБ) от януари, цената на пшеницата се е повишила с 91 %, на царевичата с 57 %, на соята с 33 % и на захарта с 32 %;
19. подчертава факта, че тези събития са само отчасти причинени от основни пазарни показатели като търсене и предлагане и до голяма степен са резултат от спекулации; отбелязва, че спекулативно поведение е причина за до 50 % от неотдавнашните резки скокове на цените; подкрепя заключенията на специалния докладчик на ООН за правото на храна по отношение на ролята на големите институционални инвеститори като хедж фондове, пенсионни фондове и инвестиционни банки – всички като цяло незаинтересовани от селскостопанските пазари – за повлияване на индексите на цените на стоките чрез своите движения на пазарите на деривати;
20. решително осъжда дейностите на спекулантите по отношение на глобалните стоки, селскостопанските суровини и енергията, които допринасят за увеличаване на нестабилността на цените на храните и за задълбочаване на световната продоволствена криза; подчертава, че е недопустимо гладът за някои да означава печалба за други, и призовава за адекватно регулиране и ефективен надзор на национално и международно равнище за предотвратяване на нарушаването на правото на храна чрез спекулации;
21. призовава ЕС да предприеме конкретни действия срещу бедността, като възприеме съгласувана политика, обхващаща сферите на търговията и развитието, както и неговата обща селскостопанска политика, за да се избегне прякото или непряко отрицателно въздействие върху икономиката на развиващите се страни;
22. подчертава важната роля, която понастоящем се предвижда за Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) по отношение на надзора на стоковите пазари; призовава Комисията да оцени капацитета на ЕОЦКП да изпълнява по-ефективно функциите си в рамките на своите правни компетенции; приканва Комисията да обмисли възможността да даде на ЕОЦКП по-големи правомощия за предотвратяването на манипулации и злоупотреби на стоковите пазари;
23. подчертава, че при липса на интервенционни или стратегически запаси е невъзможно да се предприемат ефективни мерки срещу големите колебания на цените; поради това счита, че в рамките на бъдещата ОСП трябва да се предостави по-важна роля на инструментите за пазарна интервенция;
24. подкрепя по-смели действия на европейско равнище за справяне с проблема със спекулациите, включително и чрез мандат, предоставен на регулаторните и надзорните органи за ограничаване на спекулацията; счита, че стоковите деривати се различават от другите финансови деривати и че с тях следва да боравят само търговци, които имат законни интереси за защита на селскостопанските стоки от рискове, както и други категории лица, пряко свързани с действителното селскостопанско производство; призовава Комисията да гарантира, че боравенето с

хранително-стокови деривати е ограничено, доколкото е възможно, до пряко свързани със селскостопанските пазари инвеститори;

25. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.